

Spoštovane čebelarke, spoštovani čebelarji!

Sodobne izzive lahko rešimo samo s sodobnimi rešitvami, trdi (zlasti v ZDA) že skoraj ponarodeli izrek ameriškega komika Dava Chappella. Na začetku letošnjega leta so tudi osrednji slovenski mediji poročali o prvem cepivu za čebele, ki ga je za uporabo pogojno odobrila vlada Združenih držav Amerike. Cepivo je namenjeno zaščiti čebeljih družin pred boleznijo hude gnilobe čebelje zalege, ki jo povzroča bakterija *Paenibacillus larvae*. Med čebelarji in zainteresirano javnostjo so se brž pojavila vprašanja, ki jih ponazarjajo tudi mamljivi naslovi prispevkov na spletnih medijih: »Prvo cepivo za čebele na svetu: je res tako prelomno?«

Tudi osebje Čebelarske zveze Slovenije je z zanimanjem spremljalo odobritev cepiva proti bolezni in si postavilo vprašanja o prelomnosti cepiva za čebele proti bolezni, ki vsako leto ogroža tudi čebelje družine slovenskih čebelark in čebelarjev. Spodobi se in pravično je torej, da si lahko nekaj o cepivu, njegovih mehanizmih delovanja in

o pomislekih uporabe tovrstnega cepiva preberete tudi vi, spoštovane bralke in bralci Slovenskega čebelarja. Za uvide o cepivu smo se obrnili na osebje Nacionalnega veterinarskega inštituta Veterinarske fakultete Univerze v Ljubljani, ki je za pričujočo številko glasila napisalo članek o sredstvu za zaščito čebeljih družin.

Slednjič še nekaj besed o mojem odhajanju z mesta odgovornega urednika Slovenskega čebelarja, o čemer ste lahko bralci redno, moram si priznati, da morda celo prepogosto, brali v nekaj letošnjih uvodnikih. Končno vam, drage bralke in bralci, lahko sporočim vest, da smo našli mojega naslednika oziroma, če sem nekoliko natančnejši, mojo naslednico! Na mestu odgovornega in glavnega urednika me bo nasledila Mara Golob Meserko, ki je sodelovala že pri izdaji pričujoče številke našega glasila. Verjamem, da boste tudi njo – tako kot ste mene – lepo sprejeli medse.

Tadej Pavković

Zakaj je pomembno poznavanje shem kakovosti?

Sheme kakovosti EU omogočajo zaščito imena kmetijskega pridelka ali živilskega izdelka, za katerega so prepoznane značilnosti, kakovost in ugled tesno povezani z geografskim področjem, kjer se proizvaja in od koder lahko izvira tudi večina sestavin. To pomeni kratke oskrbne verige, saj je živilo z zaščiteno označbo porekla pridelano in izdelano na omenjenem področju oziroma so večina sestavin in glavni procesi pridelave/izdelave z navedenega področja v primeru živila z zaščiteno geografsko označbo. Poleg tega sheme omogočajo tudi zaščito imena živilskega izdelka, za izdelavo katerega so potrebna posebna znanja ali veščine. To pomeni, da taka živila niso tesno povezana le z geografskim področjem, marveč tudi s kulturno dediščino tega področja. Zaščita imena pomeni razlikovanje živilskega izdelka z izkazanimi posebnostmi od drugih podobnih in s tem pomoč pri trženju ter prispeva k ohranjanju identitete in večji prepoznavnosti tako izdelka kot področja, od koder izvira.

Živila z zaščitnim imenom morajo biti skladna s splošno živilsko zakonodajo, ob tem pa so podvržena pogostejšemu in bolj specifičnemu nadzoru, s katerim se preverjajo merila kakovosti, ki so določena v specifikaciji izdelka z zaščitnim imenom. Sistem preverjanja kakovosti je dvonivojski, to pomeni, da sta vzpostavljena notranji in zunanji nadzor.

V pomoč prepoznavanju živilskih izdelkov z zaščitnim imenom so logotipi, ki so obvezen element ob imenu (neobvezni za vina in žgane pijače) in enotni za vse članice EU oziroma izdelke, katerih imena so zaščitena v EU. Kateri so kmetijski pridelki in živila z zaščitnimi imeni in npr., koliko od 3500 zaščitnih prihaja iz posamezne države, lahko potrošniki preverijo v spletni bazi eAmbrosia.

Dr. Mojca Korošec, Biotehniška fakulteta UL

